

Suvestinė redakcija nuo 2018-11-15

Įsakymas paskelbtas: TAR 2016-03-07, i. k. 2016-04282

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO
MINISTRAS**

ĮSAKYMAS

**DĖL LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS
„ŽINIŲ PERDAVIMAS IR INFORMAVIMO VEIKLA“ VEIKLOS SRITIES „PARAMA
PARODOMIESIEMS PROJEKTAMS IR INFORMAVIMO VEIKLAI“ ĮGYVENDINIMO
TAISYKLIŲ, TAIKOMŲ NUO 2016 METŲ, PATVIRTINIMO**

2016 m. kovo 4 d. Nr. 3D-115
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 8 punktu, 9.2 ir 9.10 papunkčiais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimą, paskyrimo“, atsižvelgdama į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL 2013 L 347, p. 487), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2015 m. gruodžio 2 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 2016/142 (OL 2016 L 28, p. 8), 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1), Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos, patvirtintos 2015 m. vasario 13 d. Komisijos sprendimu Nr. C (2015) 842, nuostatas ir siekdama, kad būtų efektyviai panaudotos EŽŪFKP lėšos,

tvirtinu Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Žinių perdavimas ir informavimo veikla“ veiklos srities „Parama parodomiesiems projektams ir informavimo veiklai“ įgyvendinimo taisykles, taikomas nuo 2016 metų (pridedama).

Žemės ūkio ministrė

Virginija Baltraitienė

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2016 m. kovo 4 d. įsakymu Nr. 3D-115

**LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS „ŽINIŲ
PERDAVIMAS IR INFORMAVIMO VEIKLA“ VEIKLOS SRITIES „PARAMA
PARODOMIESIEMS PROJEKTAMS IR INFORMAVIMO VEIKLAI“ ĮGYVENDINIMO
TAISYKLĖS, TAIKOMOS NUO 2016 METŲ**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Žinių perdavimas ir informavimo veikla“ veiklos srities „Parama parodomiesiems projektams ir informavimo veiklai“ įgyvendinimo taisyklės, taikomos nuo 2016 metų (toliau – Taisyklės), parengtos vadovaujantis 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL 2013 L 347, p. 487), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2015 m. gruodžio 2 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 2016/142 (OL 2016 L 28, p. 8), 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1), Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programa, patvirtinta 2015 m. vasario 13 d. Komisijos sprendimu Nr. C (2015) 842, (toliau – Programa), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai priemonių įgyvendinimą, paskyrimo“ bei Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. 3D-507 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Administravimo taisyklės).

**II SKYRIUS
SUTRUMPINIMAI IR SĄVOKOS**

2. Šiose Taisyklėse vartojami sutrumpinimai:

- 2.1. **Agentūra** – Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos.
- 2.2. **EŽŪFKP** – Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai.
- 2.3. **Ministerija** – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija.
- 2.4. **ES** – Europos Sąjunga.

3. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

3.1. **Inovacija** – projekte numatyta nauja technologija, idėja ar metodas naujiems procesams, technologijoms, techninėms priemonėms, žaliavoms ir produktams sukurti arba esamiems tobulinti.

3.2. **Lauko diena** – mokymo forma, kai ūkininko ir (arba) miško valdytojo ūkyje, žemės, maisto, miško ūkio įmonėje arba kaimo vietovėje veikiančioje labai mažoje, mažoje ar vidutinėje įmonėje perteikiamos žinios, laukuose demonstruojamos naujosios technologijos, vertinama reali situacija, aptariamoms problemoms ir jų sprendimo būdai.

3.3. **Licencija vykdyti formalųjį profesinį mokymą** – Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos išduodamas dokumentas, kuriuo suteikiama teisė vykdyti formalųjį profesinį mokymą vadovaujantis Formaliojo profesinio mokymo licencijavimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. 822 „Dėl Formaliojo profesinio mokymo licencijavimo taisyklių patvirtinimo“.

3.4. **Mokslo ir studijų institucija** – juridinis asmuo, kurio pagrindinė veikla – studijų vykdymas ir su studijomis susijusi veikla ir (arba) moksliniai tyrimai ir eksperimentinė (socialinė, kultūrinė) plėtra.

3.5. **Parodomasis bandymas** – naujų technologijų, mokslo naujovių ir pažangios patirties diegimas ir rodymas ūkininko ir (arba) miško valdytojo ūkyje, žemės, maisto, miškų ūkio įmonėje arba kaimo vietovėje veikiančioje labai mažoje, mažoje ar vidutinėje įmonėje.

3.6. **Praktinis-informacinis seminaras** (toliau – seminaras) – mokymo forma, kai teikiamos žinios apie tam tikros srities naujoves, reikalavimus, technologijas, dalijamasi patirtimi, aptariamoms problemoms ir jų sprendimo būdai.

3.7. **Profesinio mokymo įstaiga** – mokykla ar kita įstaiga, kurios pagrindinė veikla – profesinis mokymas.

3.8. **Žaliasis diplomas** – tinkamą žemės ūkio veiklos subjekto profesinį pasirengimą ir kvalifikaciją liudijantis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2012 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. 3D-65 „Dėl žaliojo diplomo“ nustatytos formos dokumentas, kuriuo suteikiama teisė dalyvauti žemės ūkio srities švietimo ir profesinio praktinio mokymo veikloje.

3.9. **Žemdirbių mokymo ir konsultavimo informacijos sistema** (toliau – ŽMIKIS) – informacijos sistema, kurioje kaupiami duomenys apie žemdirbių kvalifikacijos įgijimą, tobulinimą ir jų konsultavimą.

4. Kitos šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos Administravimo taisyklėse ir kituose Lietuvos Respublikos ir ES teisės aktuose.

III SKYRIUS PRIORITETAİ, TIKSLINĖS SRITYS IR KOMPLEKSNIAI TIKSLAI

5. Priemonės „Žinių perdavimas ir informavimo veikla“ veiklos srities „Parama parodomiesiems projektams ir informavimo veiklai“ (toliau – priemonės veiklos sritis) prioritetai:

5.1. skatinti žinių perteikimą ir inovacijas žemės ūkyje, miškininkystėje ir kaimo vietovėse;
5.2. visuose regionuose didinti visų žemės ūkio veiklų gyvybingumą ir konkurencingumą, taip pat skatinti inovacines ūkių technologijas ir tvarų miškų valdymą;

5.3. skatinti maisto tiekimo grandinės organizavimą, įskaitant žemės ūkio produktų perdirbimą ir rinkodarą, gyvūnų gerovę ir rizikos valdymą žemės ūkyje;

5.4. atkurti, išsaugoti ir pagerinti su žemės ūkiu ir miškininkyste susijusias ekosistemas;

5.5. skatinti efektyvų išteklių naudojimą ir remti perėjimą prie klimato kaitai atsparios mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos žemės ūkio, maisto ir miškininkystės sektoriuose;

5.6. skatinti socialinę įtrauktį, skurdo mažinimą ir ekonominę plėtrą kaimo vietovėse.

6. Priemonės veiklos srities tikslinės sritys:

6.1. inovacijų skatinimas, bendradarbiavimas ir žinių bazės vystymas kaimo vietovėse;

6.2. ūkių ekonominės veiklos rezultatų gerinimas ir palankesnių sąlygų ūkių restruktūrizavimui ir modernizavimui sudarymas;

6.3. miškininkystės ekonominės vertės didinimas ir miško plotų plėtra;

6.4. pirminės produkcijos gamintojų konkurencingumo didinimas;

6.5. biologinės įvairovės atkūrimas, išsaugojimas ir didinimas;

6.6. dirvožemio erozijos prevencija ir dirvožemio tvarkymo gerinimas;

6.7. žemės ūkio išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų ir amoniako kiekio mažinimas;

6.8. veiklos įvairinimas, mažųjų įmonių kūrimo ir plėtojimo, darbo vietų kūrimo lengvinimas.

7. Priemonės veiklos srities kompleksiniai tikslai:

7.1. inovacijų kūrimas, diegimas ir sklaida;

7.2. aplinkos išsaugojimas ir tvari plėtra;

7.3. klimato kaitos švelninimas.

IV SKYRIUS REMIAMA VEIKLA

8. Pagal priemonės veiklos sritį parama teikiama parodomiesiems bandymams rengti (įrengti ir vykdyti), seminarams, lauko dienoms ir kitiems informavimo renginiams organizuoti skleidžiant mokslo žinias ir inovacijas pagal šias temas:

8.1. Produkcijos savikainos mažinimas ir (arba) produktyvumo didinimas ir (arba) produkcijos kokybės gerinimas augalininkystės ūkiuose;

8.2. Produkcijos savikainos mažinimas ir (arba) produktyvumo didinimas ir (arba) produkcijos kokybės gerinimas gyvulininkystės ūkiuose;

8.3. Produkcijos savikainos mažinimas ir (arba) produktyvumo didinimas ir (arba) produkcijos kokybės gerinimas daržininkystės ūkiuose.

9. Parama neskiriama fundamentiniams ir taikomiesiems moksliniams tyrimams.

V SKYRIUS GALIMI PAREIŠKĖJAI

10. Paramos gali kreiptis juridiniai asmenys:

10.1. mokslo ir studijų institucijos ir profesinio mokymo įstaigos;

10.2. kiti juridiniai asmenys, turintys licenciją vykdyti formalųjį profesinį mokymą.

11. Paramos paraiškos, kurias teikia pareiškėjas kartu su partneriais, nepriimamos.

12. Galutiniai naudos gavėjai, t. y. lauko dienų, seminarų, kitų informavimo renginių dalyviai – ūkininkai, jų partneriai, ūkio darbuotojai, kiti fiziniai ar juridiniai asmenys, užsiimantys žemės, maisto ar miškų ūkio veikla, įregistravę valdą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre, taip pat kaimo vietovėse ūkine veikla užsiimantys žemės valdytojai, labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių darbuotojai, tradiciniai amatininkai.

VI SKYRIUS TINKAMUMO SĄLYGOS IR REIKALAVIMAI PARAMAI GAUTI

13. Pareiškėjas laikomas tinkamu gauti paramą, jei atitinka šias tinkamumo sąlygas ir reikalavimus paramai gauti:

13.1. bendrosios tinkamumo sąlygos ir reikalavimai:

13.1.1. pareiškėjas užtikrina tinkamą ir pakankamą projekto finansavimo šaltinį tuo atveju, kai numatytas prisidėjimas savo lėšomis prie tinkamų finansuoti išlaidų ir (arba) numatytos skolintos lėšos;

13.1.2. pareiškėjas tvarko buhalterinę apskaitą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus;

13.1.3. pareiškėjas neturi įsiskolinimų Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir Valstybiniam socialinio draudimo fondui prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (ši nuostata gali būti netaikoma įstaigoms, kurių veikla finansuojama iš valstybės ar savivaldybės biudžeto, juridiniams asmenims, kuriems Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka yra atidėti mokesčių ar socialinio draudimo įmokų mokėjimo terminai) (atitiktis šiai sąlygai gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu);

13.1.4. pareiškėjas užtikrina, kad projekte numatytos išlaidos nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų ES fondų ir kitų viešųjų lėšų;

13.1.5. projektas pagal jo temą atitinka šių Taisyklių III skyriuje nustatytus ES kaimo plėtros politikos prioritetus, tikslines sritis ir prisideda prie kompleksinių tikslų įgyvendinimo;

13.1.6. projektas vykdomas Lietuvos Respublikos teritorijoje;

13.1.7. investicijos atitinka taikytinus ES ir nacionalinius standartus.

13.2. Priemonės veiklos srities tinkamumo sąlygos ir reikalavimai:

13.2.1. projekto veikla ir išlaidos yra susijusios su remiama veikla, nurodyta šių Taisyklių IV skyriuje;

13.2.2. paramos paraišką teikia subjektas, įvardytas galimu pareiškėju šių Taisyklių V skyriuje;

13.2.3. pareiškėjas turi teisę užsiimti žinių perdavimo ir informavimo veiklomis;

13.2.4. pareiškėjas, įvardytas šių Taisyklių 10.2 papunktyje, teisės aktų nustatyta tvarka turi teisę užsiimti formaliojo profesinio mokymo žemės ūkio, maisto, miškininkystės ar kitose kaimo plėtros srityse;

13.2.5. pareiškėjas turi patirties, įgyvendinant panašius projektus, susijusius su parodomųjų bandymų vykdymu, seminarų ir lauko dienų žemės, maisto, miškų ūkio ar kaimo plėtros srityse organizavimu;

13.2.6. pareiškėjas per paskutinius 12 mėnesių nepertraukiamai iki paraiškos pateikimo turi ne mažiau kaip du kvalifikuotus lektorius, dirbančius pagal darbo sutartį;

13.2.7. lektoriai (asmenys, kurie veda renginius, pvz. mokslininkai, konsultantai, moderatoriai) paraiškos pateikimo ir projekto įgyvendinimo metu turi ne mažesnę kaip magistro kvalifikacinį laipsnį ar jam prilygintą aukštąjį išsilavinimą toje srityje, pagal kurią ketina teikti paslaugas;

13.2.8. projekto vadovas paraiškos pateikimo metu ir projekto įgyvendinimo metu turi patirtį vadovaujant panašioms projektams, susijusiems su parodomųjų bandymų vykdymu, seminarų, lauko dienų ir informavimo renginių žemės, maisto, miškų ūkio ar kaimo plėtros srityse organizavimu, taip pat ne trumpiau kaip vienerius metus iki paraiškos pateikimo dienos užsiėmė

ugdomąją, šviečiamąją ar mokslo sklaidos veiklą, susijusia su numatomo mokomojo renginio turiniu;

13.2.9. lektoriai per paskutinius dvejus metus iki paraiškos pateikimo kėlė savo kvalifikaciją rengdami mokslines publikacijas, dalyvaudami seminaruose, mokymo kursuose, stažuotėse, kituose šviečiamuosiuose ir informaciniuose renginiuose;

13.2.10. projektas nedubliuojamas su kitais projektais, vykdytais pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės „Profesinio mokymo ir informavimo veikla“ veiklos sritį „Žemės ir miškų ūkio veiklos ir žemės ūkio produktų perdirbimo ūkyje mokslo žinių ir inovacinės praktikos sklaida“. Vykdytų projektų sąrašas skelbiamas Agentūros interneto svetainėje www.nma.lt.

VII SKYRIUS PASIDALINIMO PATIRTIMI GRUPĖS

14. Pasidalinimo patirtimi grupė (toliau – grupė) – tai tikslinė asmenų grupė, kuri siekdama vieningo tikslo periodinių susitikimų metu tarpusavyje dalindamasi informacija ir patirtimi, vertina ir aptaria realią situaciją, problemas, ieško sprendimo būdų, analizuoja ir lygina tarpusavyje pasiektus rezultatus.

15. Dėl dalyvavimo grupės veikloje turi būti pasirašomas ir Agentūrai pateikiamas susitarimas tarp pareiškėjo ir grupės narių (galutinių naudos gavėjų). Grupę turi sudaryti 6–8 nariai, vykdantys veiklą, susijusią su numatomu demonstruoti parodomuoju bandymu ir tvarkantys apskaitą dvejybine apskaitos sistema ne trumpiau kaip dvejus finansinius metus iki susitarimo tarp pareiškėjo ir grupės narių pasirašymo dienos bei visu projekto įgyvendinimo laikotarpiu. Grupės nariai privalo užsiimti ta pačia veikla tame pačiame sektoriuje, kad būtų galimybė lyginti jų rezultatus tarpusavyje. Projekto įgyvendinimo laikotarpiu vienos grupės narys negali būti kitų grupių nariu.

16. Kiekvienas grupės narys projekto įgyvendinimo metu privalo pagal grupės veiklos plane numatytus reikalavimus įvertinti savo vykdomos veiklos esamą situaciją, nustatyti problemas ir tobulintinas sritis, siekti nusistatytų tikslų, analizuoti gautus tarpinius ir galutinius rezultatus, dalintis informacija ir patirtimi su kitais grupės nariais periodinių susitikimų metu. Grupės narių vieno susitikimo trukmė – ne mažiau kaip 4 akademinės valandos.

VIII SKYRIUS ĮSIPAREIGOJIMAI

17. Pareiškėjas prisiima šiuos įsipareigojimus:

17.1. projektą pradėti įgyvendinti per 6 mėn. nuo paramos sutarties pasirašymo dienos. Projekto įgyvendinimo laikotarpis nustatomas paramos sutartyje, bet jis negali būti ilgesnis kaip 36 mėnesiai nuo paramos sutarties pasirašymo dienos. Parodomojo bandymo informavimo veiklos negali būti pradėtos organizuoti, kol nepasirašyta paramos sutartis. Projekto įgyvendinimo pradžia laikoma avansinio mokėjimo prašymo pateikimo Agentūrai diena arba paramos gavėjo pateiktame informaciniame rašte Agentūrai apie projekto įgyvendinimo pradžią nurodyta data;

17.2. gavus avansą (jeigu teikiamas avansinio mokėjimo prašymas), ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo avanso gavimo dienos pradėti įgyvendinti projektą ir pateikti pirmąjį mokėjimo prašymą;

17.3. nuolat kelti lektorių kvalifikaciją (mokslinių publikacijų rengimas, dalyvavimas seminaruose, mokymo kursuose, stažuotėse ir kituose šviečiamuosiuose ir informaciniuose renginiuose vieną kartą per metus projekto įgyvendinimo metu);

17.4. iki projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos nekeisti veiklos pobūdžio, tikslų ar įgyvendinimo sąlygų (pvz. nekeisti projekto temos), kai tokie veiksmai pakenkia pradiniam projekto tikslams;

17.5. ne vėliau kaip kiekvieno mėnesio 20 d. ŽMIKIS paskelbti kito mėnesio organizuojamų lauko dienų ir (arba) seminarų, ir (arba) kitų informavimo renginių grafiką (nurodyti įstaigos pavadinimą, įmonės kodą, projekto numerį, lauko dienos ir (arba) seminaro, ir (arba) kito informavimo renginio pavadinimą, organizatorių, vykdymo vietą, datą, vykdymo trukmę, lauko dienos ir (arba) seminaro, ir (arba) kito informavimo renginio dalyvių skaičių, lektorius, moderatorius, asmenų, kurie atsakingi už lauko dienos ir (arba) seminaro, ir (arba) kito informavimo renginio organizavimą, vardus ir pavardes). Apie grafiko pasikeitimą privaloma paskelbti ŽMIKIS ne vėliau, kaip prieš 5 darbo dienas iki renginio. ŽMIKIS neveikimo atveju, pareiškėjai pirmiau nurodytą informaciją apie lauko dieną ir (arba) seminarą, ir (arba) kitą informavimo renginį turi siųsti Agentūrai el. paštu pmvi@nma.lt;

17.6. ne vėliau kaip kiekvieno mėnesio 20 d. viešajai įstaigai Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūrai (toliau – Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūra) el. paštu ir Agentūrai el. paštu pmvi@nma.lt pateikti kito mėnesio organizuojamų lauko dienų ir (arba) seminarų, ir (arba) konferencijos grafiką (3 priedas), kuris bus viešinamas Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūros interneto svetainėje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-631](#), 2018-09-06, paskelbta TAR 2018-09-07, i. k. 2018-14189

17.7. ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo lauko dienos ir (arba) seminaro, ir (arba) kito informavimo renginio pabaigos į ŽMIKIS suvesti duomenis, t. y. nurodyti informaciją apie

vykdomą projektą, lauko dieną ir (arba) seminarą, ir (arba) kitą informavimo renginį, lektorius, lauko dienos ir (arba) seminario dalyvius: dalyvio vardą, pavardę, asmens kodą, valdos atpažinties kodą, gyvenamąją vietą, telefoną, el. paštą, išrašyto pažymėjimo seriją ir numerį ir kitus duomenis (ūkio darbuotojai, valdos partneriai arba valdos nariai, dalyvaujantys lauko dienoje ir (arba) seminare, ir (arba) kitame informavimo renginyje dalyvių registracijos lape nurodo ūkio, kuriame dirba, valdos atpažinties kodą, įmonių darbuotojai – atstovaujamos įmonės valdos atpažinties kodą, o jei jo nėra – įmonės kodą, tradiciniai amatininkai – tautinio paveldo sertifikato datą ir numerį). Ūkio darbuotojai, įmonių darbuotojai į lauko dieną ir (arba) seminarą, ir (arba) kitą informavimo renginį užregistruojami pateikus darbo įrodymo dokumentą (pvz. darbo sutartis, žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų kvitas, individualios veiklos pažyma ir kt.), o tradicinis amatininkas – pateikus Tautinio paveldo sertifikatą, kuris išduodamas Ministerijos nustatyta tvarka;

17.8. kiekvieno parodomojo bandymo baigtiniam technologiniam procesui ar produktui pristatyti projekto įgyvendinimo laikotarpiu suorganizuoti ne mažiau kaip 4 lauko dienas ir 4 seminarus (bent viena lauko diena ir vienas seminaras turi būti suorganizuoti žemės, maisto, miškų ūkio ar kaimo plėtros srities konsultantams, profesinių mokyklų ar kolegijų dėstytojams, įgyvendinantiems žemės, maisto, miškų ūkio ar kaimo plėtros srities formaliojo ir neformaliojo mokymo programas). Lauko dienos ir seminario trukmė – ne mažiau kaip 4 akademinės valandos. Rekomenduojamas mažiausias dalyvių skaičius renginyje – 12;

17.9. per visą projekto, kuriam įgyvendinti skiriama iki 75 000 Eur paramos, įgyvendinimo laikotarpį įgyvendinant parodomojo bandymo sklaidos priemones turėtų dalyvauti ne mažiau kaip 150 galutinių naudos gavėjų. Kiekvienais projekto įgyvendinimo metais turėtų būti parengtas bent vienas lankstinukas ir bent vienas informacinis straipsnis, publikuojamas laikraštyje ir internete apie įgyvendinamą projektą;

17.10. per visą projekto, kuriam įgyvendinti skiriama nuo 75 001 Eur iki 150 000 Eur paramos, įgyvendinimo laikotarpį įgyvendinant parodomojo bandymo sklaidos priemones turėtų dalyvauti ne mažiau kaip 300 galutinių naudos gavėjų. Kiekvienais projekto įgyvendinimo metais turėtų būti parengti bent du lankstinukai ir bent du informaciniai straipsniai, publikuojami laikraštyje ir internete apie įgyvendinamą projektą;

17.11. projekto įgyvendinimo laikotarpiu suorganizuoti vieną baigiamąją konferenciją, kurioje dalyvautų ne mažiau kaip 100 galutinių naudos gavėjų, projekto rezultatams pristatyti;

17.12. iš EŽŪFKP ir bendrojo finansavimo lėšų pagal Programą konkrečiam projektui paramą gaunantis paramos gavėjas privalo imtis informavimo ir viešinimo priemonių, vadovaudamasis Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio

3 d. įsakymu Nr. 3D-925 „Dėl Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklių patvirtinimo“. Projekto įgyvendinimo vietoje (ūkininko ir (arba) miško valdytojo ūkyje ar žemės, maisto, ir (arba) miškų ūkio įmonėje, ir (arba) kaimo vietovėje veikiančioje labai mažoje, mažoje ar vidutinėje įmonėje, bendrosiose patalpose, auditorijose ir pan.) turi būti aiškios informacinės nuorodos, skelbimai apie parodomąjį bandymą, lauko dienų ir seminarų organizavimo laiką, vietą ir kitą aktualią informaciją;

17.13. tvarkyti buhalterinę apskaitą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus;

17.14. išduoti kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimus lauko dienos ir (arba) seminaro, ir (arba) kitų informavimo renginių dalyviams;

17.15. be Agentūros sutikimo iki projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos nekeisti lektorių. Keičiantis lektoriams, naujai priimti lektoriai turi atitikti Taisyklių VI skyriuje lektoriams keliamus reikalavimus;

17.16. be Agentūros sutikimo iki projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos nekeisti projekto vadovo, kuris turi 2 metų patirtį vadovaujant panašioms projektams, susijusiems su parodomųjų bandymų vykdymu, seminarų, lauko dienų ir informavimo renginių žemės, maisto, miškų ūkio ar kaimo plėtros srityse organizavimu, jeigu už tai buvo gauta atrankos balų;

17.17. be Agentūros sutikimo iki projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos nekeisti lektorių, kurie ugdomąją, šviečiamąją, konsultavimo ar mokslo sklaidos veiklą, susijusią su numatomo renginio turiniu, užsiima daugiau kaip 3 metus, jeigu už tai buvo gauta atrankos balų;

17.18. parodomąjo bandymo informavimo veiklas suorganizuoti ne mažiau apskričių, nei nurodyta paramos paraiškoje;

17.19. prisidėti savo lėšomis prie tinkamų finansuoti išlaidų (jei toks prisidėjimas numatytas) ne mažiau, nei nurodyta paramos paraiškoje;

17.20. per 3 mėn. nuo projekto įgyvendinimo pradžios suformuoti ne mažiau kaip 3 grupes pateikiant Agentūrai pasirašytus susitarimus su grupių nariais ir kiekvienos grupės veiklos planą (4 priedas);

17.21. projekto įgyvendinimo laikotarpiu ne rečiau kaip vieną kartą per ketvirtį nuo grupės veiklos plano pateikimo Agentūrai dienos suorganizuoti ne mažiau kaip po vieną kiekvienos grupės narių susitikimą;

17.22. be Agentūros sutikimo iki projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos nekeisti grupių narių. Keičiantis grupių nariams, naujai priimti grupių nariai turi atitikti 15 punkte grupės nariams keliamus reikalavimus;

17.23. užtikrinti, kad grupės nariai laikytųsi jiems keliamų reikalavimų;

17.24. kiekvienoje grupėje parodomąjį bandymą įdiegti ne mažiau kaip dviejuose skirtinguose grupės narių ūkiuose, žemės, maisto, miškų ūkio įmonėse ar kaimo vietovėje veikiančiose labai mažose, mažose ar vidutinėse įmonėse;

17.25. sudaryti sąlygas asmenims, turintiems teisę audituoti ir (arba) kontroliuoti, tikrinti, kaip yra vykdomas projektas ir (arba), kaip vykdoma veikla po lėšų projektui įgyvendinti skyrimo iki projekto įgyvendinimo pabaigos;

17.26. teikti visą informaciją ir duomenis, susijusius su projektu, reikalingus statistikos tikslams ir programos įgyvendinimo stebėsenai bei reikalingiems vertinimams atlikti.

IX SKYRIUS PARAMOS DYDIS IR INTENSYVUMAS

18. Suteikiamos paramos dydis skaičiuojamas atsižvelgiant į tinkamas finansuoti projekto išlaidas.

19. Didžiausia paramos suma vienam projektui negali viršyti 150 000 Eur su PVM.

20. Paramos intensyvumas – 100 proc. tinkamų finansuoti projekto išlaidų (išskyrus atvejus, kai prašoma mažesnio paramos intensyvumo).

21. Didžiausia vienos dienos seminaro, lauko dienos arba grupės narių susitikimo organizavimo kaina – 740 Eur be PVM.

22. Didžiausia konferencijos organizavimo kaina – 3500 Eur be PVM.

23. Paramos suma, skirta kvietimui teikti paramos paraiškas pagal priemonės veiklos sritį, nustatoma atskiru Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu.

X SKYRIUS TINKAMOS IR NETINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS

24. Tinkamų išlaidų kategorijos:

24.1. darbo užmokestis arba atlygis projektą administruojantiems asmenims (įskaitant visus darbdaviui ir jo darbuotojui (-ams) Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka privalomus mokėti mokesčius ir kitas su darbo teisinais santykiais susijusias išmokas, jei darbdavys ir jo darbuotojas (-ai) dirba pagal darbo sutartį (-is), arba atlygis už suteiktas paslaugas pagal sudarytą paslaugų sutartį, kai projekto administravimo paslaugas teikia juridinis asmuo ar Nuolatinio Lietuvos gyventojo individualios veiklos vykdymo pažymą turintis fizinis asmuo), kurių viename projekte gali būti ne daugiau kaip 3 etatai, jei visi projektą administruojantys asmenys dirba pagal darbo sutartis, tačiau, jeigu projekto administravimo paslaugas teikia juridinis asmuo ar Nuolatinio

Lietuvos gyventojo individualios veiklos vykdymo pažymą turintys fiziniai asmenys, tokių asmenų projekte gali būti ne daugiau kaip 3. Vienam visą darbo dieną dirbančio administratoriaus ir finansininko darbo užmokesčiui arba atlygiui už suteiktas paslaugas per mėnesį gali būti skirta ne daugiau kaip 620 Eur, projekto vadovui – 760 Eur, neišskaičius darbuotojui ir darbdaviui privalomų mokėti mokesčių, bet darbo užmokestis arba atlygis už suteiktas paslaugas projektą administruojantiems asmenims negali viršyti 20 proc. projektui prašomos paramos sumos. Dirbant ne visą darbo dieną, darbo užmokestis skaičiuojamas remiantis darbo užmokesčiu administruojantiems asmenims, dirbantiems visą darbo dieną, proporcingai atsižvelgiant į valandas, dirbtas prie projekto;

24.2. darbo užmokestis arba atlygis lektoriams (asmenims, kurie veda renginius, pvz. mokslininkams, konsultantams, moderatoriams) (įskaitant visus darbdaviui ir jo darbuotojui (-ams) Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka privalomus mokėti mokesčius ir kitas su darbo teisiniais santykiais susijusias išmokas, arba atlygis už suteiktas paslaugas), kuriam negali būti skirta daugiau kaip 13 Eur už val., neišskaičius darbuotojui ir darbdaviui privalomų mokėti mokesčių;

24.3. patalpų nuoma;

24.4. įrangos (programinės, kompiuterių, demonstravimo technikos) nuoma;

24.5. kelionės ir (arba) transporto (nuomos ir kitos transporto išlaikymo), komandiruočių (kai į komandiruotes vyksta pareiškėjo darbuotojai) išlaidos;

24.6. kanceliarinių prekių įsigijimo išlaidos;

24.7. ryšių (pašto, telefono) išlaidos;

24.8. atlygis už parodomojo bandymo metodikos parengimą (įskaitant visus darbdaviui ir jo darbuotojui (-ams) Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka privalomus mokėti mokesčius ir kitas su darbo teisiniais santykiais susijusias išmokas), kuris negali būti didesnis kaip 1 700 Eur, neišskaičius darbuotojui ir darbdaviui privalomų mokėti mokesčių (projektui įgyvendinti rengiama tik viena parodomojo bandymo metodika);

24.9. parodomojo bandymo įrengimas ir vykdymas pagal patvirtintą parodomojo bandymo metodiką:

24.9.1. žemės ūkio technikos, įrangos (technologinės, kompiuterinės ir kitos įrangos, būtinos parodomojo bandymo įrengimui ir vykdymui), patalpų, žemės nuoma;

24.9.2. žemės ūkio technikos, įrangos (technologinės, kompiuterinės ir kitos įrangos, būtinos parodomojo bandymo įrengimui ir vykdymui), patalpų, žemės eksploatavimas;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-571](#), 2016-10-05, paskelbta TAR 2016-10-05, i. k. 2016-24581

- 24.9.3. įrangos transportavimas;
- 24.9.4. priemonių, medžiagų, prekių, paslaugų įsigijimas;
- 24.9.5. atlygis už parodomojo bandymo įdiegimo (įrengimo, vykdymo) darbus (įskaitant visus privalomus mokėtis mokesčius), kuris negali būti didesnis kaip 5,5 Eur už val., neišskaičius visų privalomų mokėti mokesčių;
- 24.10. skelbimai spaudoje;
- 24.11. priemonių (vienkartinių spec. drabužių ir kitų priemonių, būtinų lauko dienos ir (arba) seminarui, ir (arba) kitiems informavimo renginiams, jei numatytas praktinis bandymų žiūrėjimas, organizuoti) įsigijimo išlaidos;
- 24.12. dalomosios medžiagos parengimas ir įsigijimas (dauginimas, įrišimas);
- 24.13. lauko dienos ir (arba) seminaro, ir (arba) kitų informavimo renginių dalyvių kelionių ir (arba) transporto, kai keliones ir (arba) transportą organizuoja pareiškėjas, aprūpinimo maistu išlaidos;
- 24.14. kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimų lauko dienos ir (arba) seminaro, ir (arba) kitų informavimo renginių dalyviams gamyba, neviršijant 0,30 Eur be pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) už vienetą arba pirkimas, neviršijant 0,80 Eur be PVM už vienetą;
- 24.15. informacinio straipsnio (ne mažesnio kaip 3000 spaudos ženklų) parengimas neviršijant 60 Eur be PVM už vienetą ir publikavimas laikraštyje neviršijant 400 Eur be PVM už vienetą ir lankstinuko parengimas ir leidyba neviršijant 0,55 Eur be PVM už vienetą;
- 24.16. rekomendacijų galutiniam naudotojams parengimas ir leidyba, neviršijant 3 proc. tinkamų finansuoti projektų išlaidų;
- 24.17. projekto viešinimo išlaidos.
- 24¹. Tinkamos išlaidos, nurodytos Taisyklių 24 punkte, gali būti patiriamos naudojant savo resursus.

Papildyta punktu:

Nr. [3D-571](#), 2016-10-05, paskelbta TAR 2016-10-05, i. k. 2016-24581

25. Vienos dienos seminaro, vienos dienos lauko dienos, konferencijos ir vieno grupės susitikimo organizavimo kainą sudaro patalpų nuoma, įrangos (programinės, kompiuterių, demonstravimo technikos) nuoma, kanceliarinių prekių įsigijimo išlaidos, ryšių (pašto, telefono) išlaidos, skelbimai spaudoje, priemonių (vienkartinių spec. drabužių ir kitų priemonių, būtinų lauko dienos ir (arba) seminarui, ir (arba) kitiems informavimo renginiams, jei numatytas praktinis bandymų žiūrėjimas, organizuoti) įsigijimo išlaidos, dalomosios medžiagos parengimas ir įsigijimas (dauginimas, įrišimas), lauko dienos ir (arba) seminaro, ir (arba) kitų informavimo renginių dalyvių kelionės ir (arba) transporto, aprūpinimo maistu išlaidos.

26. Tinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos išlaidos, patirtos ne anksčiau kaip nuo paraiškos pateikimo Agentūrai.

27. Tinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos išlaidos, būtinos projektui įgyvendinti, realiai suplanuotos ir pagrįstos išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentais.

28. Projekte numatytos prekės, paslaugos ir darbai turi būti įsigyti pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą. Subjektas, kuriam Viešųjų pirkimų įstatymas netaikomas, vadovaujasi Projekto vykdytojo, pretenduojančio gauti paramą iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, prekių, paslaugų ar darbų pirkimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. 3D-924 „Dėl Projekto vykdytojo, pretenduojančio gauti paramą iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, prekių, paslaugų ar darbų pirkimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Prekių, paslaugų ar darbų pirkimo taisyklės). Jeigu projektui vykdyti naudojami savi resursai, galima vadovautis institucijos vadovo įsakymu patvirtintais paslaugų ir kitų tinkamų finansuoti išlaidų įkainiais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-571](#), 2016-10-05, paskelbta TAR 2016-10-05, i. k. 2016-24581

29. Projekte turi būti numatytos visos išlaidos, kurios yra susijusios su projekto įgyvendinimu. Perkamos prekės turi būti naujos, nenaudotos, atitinkančios Lietuvos Respublikos ir ES teisės aktų nustatytus reikalavimus. Paramos lėšomis finansuojamos tik tinkamos finansuoti ir projektui įgyvendinti būtinos išlaidos, ir ne daugiau nei numatytas paramos dydis ir intensyvumas. Tinkamos finansuoti išlaidos turi būti išvardytos pagal išlaidų kategorijas. Kai projektui vykdyti nenaudojami savi resursai, turi būti pateikiami trys komerciniai pasiūlymai išlaidoms pagrįsti, o tinkama finansuoti išlaidų suma nustatoma pagal mažiausią pasiūlytą kainą. Tuo atveju, kai pareiškėjo pateiktuose komerciniuose pasiūlymuose nurodyta prekės, paslaugos ar darbų kaina yra 10 proc. didesnė, nei analogiškos rinkoje egzistuojančios prekės, paslaugos ar darbų kainos, pareiškėjui siunčiamas paklausimas su prašymu per nustatytą laiką pateikti pasirinktos prekės, paslaugos ar darbų kainos pagrindimą. Pareiškėjui pateikus neišsamų, nevisiškai motyvuotą pagrindimą, Agentūra tinkamomis finansuoti išlaidomis pripažįsta nustatytą analogišką prekės, paslaugos ar darbų kainą. Agentūra apie tai informuoja pareiškėją ir suderina su juo, ar jis sutinka visa apimtimi iki galo įgyvendinti projektą turėdamas mažesnę paramos sumą. Jeigu pareiškėjas per nustatytą laiką nepateikia tokio sutikimo, paramos paraiška pripažįstama netinkama finansuoti ir yra atmetama.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-571](#), 2016-10-05, paskelbta TAR 2016-10-05, i. k. 2016-24581

30. Visos projekto išlaidos turi būti patvirtintos apskaitos dokumentais, turinčiais visus Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo nustatytus apskaitos dokumentų rekvizitus, arba pagrįstos institucijos vadovo įsakymu patvirtintais paslaugų ir kitų tinkamų finansuoti išlaidų įkainiais, jei projektui vykdyti naudojami savi resursai. Paramos gavėjas tvarko šių lėšų apskaitą ir saugo su projekto apskaita susijusius dokumentus atskirai nuo kitų. Projekto išlaidas paramos gavėjai privalo apskaityti laikydamiesi Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų. Pareiškėjas prieš paramos sutarties pasirašymą privalo turėti kredito įstaigoje atskirą sąskaitą projekto lėšoms.

31. Vėliausiai iki mokėjimo prašymo pateikimo dienos paramos gavėjas turi būti pateikęs Agentūrai vertinti įvykdytų prekių, paslaugų ar darbų pirkimo dokumentus. Agentūra turi įvertinti šių dokumentų atitiktį Viešųjų pirkimo įstatymo ar Prekių, paslaugų ar darbų pirkimo taisyklių reikalavimams.

31¹. Įgyvendinant projektą, galima iki 10 proc. lėšų perskirstyti tarp kiekvienos atskiros išlaidų kategorijos, neviršijant pagal atskirus mokėjimo prašymus ir bendros paramos sutartyje numatytos paramos sumos. Perskirstant lėšas, paramos dydžiai, nurodyti 21–22 punktuose, ir išlaidos, nurodytos 24.1, 24.2, 24.8, 24.9.5, 24.14, 24.15, 24.16, 24.17 papunkčiuose, negali būti didinamos. Išlaidos, kurios pagal atskiras išlaidų kategorijas perskirstomos daugiau kaip 10 proc., ir išlaidos, kurios nėra numatytos Taisyklėse ir paramos sutartyje, nefinansuojamos. Išlaidų sumų mažinimas nėra ribojamas. Paramos sutartis dėl šių pakeitimų nekeičiama.

Papildyta punktu:

Nr. [3D-805](#), 2018-11-14, paskelbta TAR 2018-11-14, i. k. 2018-18398

32. Netinkamos finansuoti išlaidos:

32.1. nenumatytos projekte, nesusijusios su projektu ir neįvardytos šių Taisyklių 24 punkte;

32.2. padarytos perkant prekes, darbus ir paslaugas, projekto vykdytojams nesilaikant Viešųjų pirkimų įstatymo, kai jie yra perkančiosios organizacijos, kitiems – Prekių, paslaugų ar darbų pirkimo taisyklių nustatytos tvarkos.

33. PVM finansavimas apibrėžtas Administravimo taisyklėse.

XI SKYRIUS PARAIŠKŲ TEIKIMO TVARKA

34. Kvietimą teikti paraiškas skelbia Agentūra pagal Ministerijos patvirtintą paramos paraiškų priėmimo tvarkaraštį.

35. Paramos paraiškos forma pateikiama šių Taisyklių 1 priede ir skelbiama Ministerijos ir Agentūros interneto svetainėse adresais: www.zum.lrv.lt ir www.nma.lt.

36. Pareiškėjas vieno kvietimo teikti paraiškas metu gali teikti ne daugiau kaip vieną paramos paraišką pagal vieną temą projektui įgyvendinti.

37. Paramos paraiška ir jos priedai turi būti užpildyti kompiuteriu. Ranka užpildytos paramos paraiškos nepriimamos. Paramos paraiškas priima iš pareiškėjų ir registruoja Agentūros Kaimo plėtros ir žuvininkystės programų departamento teritoriniai paramos administravimo skyriai adresais, nurodytais interneto svetainėje www.nma.lt.

38. Paramos paraiškų pildymas, registravimas ir vertinimas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

39. Paramos paraiškos pradedamos vertinti pasibaigus paramos paraiškų priėmimo terminui. Užregistravus paramos paraišką, pirmiausia atliekamas administracinės atitikties tikrinimas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

40. Paramos paraiškos tinkamumo skirti paramą vertinimo metu nustatoma, ar projektas tinkamas gauti paramą iš EŽŪFKP ir bendrojo finansavimo lėšų, numatytų Lietuvos Respublikos valstybės biudžete, ir galima paramos suma, suapvalinta iki sveikųjų skaičių.

41. Kartu su nustatytos formos paramos paraiška būtina pridėti šiuos dokumentus:

41.1. juridinio asmens steigimo dokumentų kopijas, t. y. įstatai ar steigimo sandoris arba įstatymų nustatytais atvejais bendrieji nuostatai arba kiti dokumentai, kurie įstatams prilyginti Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse;

41.2. kredito įstaigos paskolos suteikimo galimybės patvirtinamuosius dokumentus, o iki paramos sutarties pasirašymo dienos pareiškėjas turi pateikti su kredito įstaiga pasirašytą paskolos sutartį (jei numatyta imti paskolą) ir (arba) raštu patvirtinti, kad atitinkamą projekto dalį įgyvendins nuosavomis lėšomis;

41.3. kiti dokumentai, nurodyti Taisyklių 1 priedo IX lentelėje.

XII SKYRIUS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJAI

42. Projektų atranka atliekama Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

43. Atrankos kriterijai:

43.1. pareiškėjo patirtis, įgyvendinant panašius projektus, susijusius su parodomųjų bandymų vykdymu, seminarų ir lauko dienų žemės, maisto, miškų ūkio ar kaimo plėtros srityse organizavimu daugiau negu 3 metai – suteikiama 10 balų.

43.2. numatomų suformuoti grupių skaičius:

43.2.1. 5 ir daugiau grupių – suteikiama 10 balų;

43.2.2. 4 grupės – suteikiami 5 balai.

43.3. projekto vadovas turi ne trumpesnę kaip 2 metų patirtį vadovaujant panašioms projektams, susijusiems su parodomųjų bandymų vykdymu, seminarų, lauko dienų ir informavimo renginių žemės, maisto, miškų ūkio ar kaimo plėtros srityse organizavimu – suteikiami 5 balai.

43.4. lektoriai, kurie dalyvauja projekte, ugdomąją, šviečiamąją, konsultavimo ar mokslo sklaidos veiklą, susijusia su numatomo renginio turiniu, užsiima daugiau kaip 3 metus (įrodoma juridinę galią turinčiais dokumentais) – suteikiama 15 balų.

43.5. parodomųjų bandymų informavimo veiklas organizuoti numatoma:

43.5.1. visose Lietuvos apskrityse – suteikiama 15 balų;

43.5.2. daugiau nei 5 apskrityse įskaitytinai – suteikiama 10 balų.

43.6. projektas susijęs su:

43.6.1. biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga dirbamoje žemėje ir (arba) integruotu augalų apsaugos produktų naudojimu – suteikiama 20 balų;

43.6.2. gyvulininkystės ir (arba) sodininkystės ir (arba) uogininkystės ir (arba) daržininkystės sektoriaus (-ių) plėtra ir (arba) papildoma ne žemės ūkio veikla – suteikiama 15 balų.

43.6.3. agrarine aplinkosauga ir klimato kaita (išskyrus biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugą dirbamoje žemėje ir (arba) integruotą augalų apsaugos produktų naudojimą) – suteikiama 10 balų;

43.7. numatomas pareiškėjo prisidėjimas savo lėšomis prie tinkamų finansuoti išlaidų:

43.7.1. daugiau kaip 15 proc. – suteikiama 15 balų;

43.7.2. nuo 14 iki 15 proc. įskaitytinai – suteikiama 14 balų;

43.7.3. nuo 13 iki 14 proc. įskaitytinai – suteikiama 13 balų;

43.7.4. nuo 12 iki 13 proc. įskaitytinai – suteikiama 12 balų;

43.7.5. nuo 11 iki 12 proc. įskaitytinai – suteikiama 11 balų;

43.7.6. nuo 10 iki 11 proc. įskaitytinai – suteikiama 10 balų;

43.7.7. nuo 9 iki 10 proc. įskaitytinai – suteikiami 9 balai;

43.7.8. nuo 8 iki 9 proc. įskaitytinai – suteikiami 8 balai;

43.7.9. nuo 7 iki 8 proc. įskaitytinai – suteikiami 7 balai;

43.7.10. nuo 6 iki 7 proc. įskaitytinai – suteikiami 6 balai;

43.7.11. nuo 5 iki 6 proc. įskaitytinai – suteikiami 5 balai;

43.7.12. nuo 4 iki 5 proc. įskaitytinai – suteikiami 4 balai;

43.7.13. nuo 3 iki 4 proc. įskaitytinai – suteikiami 3 balai;

43.7.14. nuo 2 iki 3 proc. įskaitytinai – suteikiami 2 balai;

43.7.15. nuo 1 iki 2 proc. įskaitytinai – suteikiamas 1 balas.

43.8. projekte dalyvaus žaliąjį diplomą ar miško sertifikatą pagal tarptautines miškų sertifikavimo sistemas turintis (-ys) ūkis (-iai) – suteikiami 5 balai.

43.9. parodomuoju bandymu pagrindžiama metodo taikymo ekonominė ir (arba) aplinkosaugos gerinimo nauda – suteikiami 5 balai.

44. Privalomas mažiausias projektų atrankos balų skaičius – 50 privalomų balų. Jeigu projektų atrankos vertinimo metu nustatoma, kad projektui neskirta privalomojo mažiausio 50 balų skaičiaus, paramos paraiška atmetama.

45. Paramos paraiškų atrankos pirmumo eilės sudarymas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka. Tuo atveju, kai projektui suteikiamas vienodas atrankos balų skaičius, bet jam finansuoti lėšų nepakanka, turi būti atliekamas papildomas šių projektų paramos paraiškų atrankos vertinimas, reitinguojant pareiškėjus pagal mažiausią prašomą paramos sumą. Jei atlikus papildomą paramos paraiškų atrankos pirmumo vertinimą, tinkamų finansuoti paramos paraiškų prašoma paramos suma viršija žemės ūkio ministro įsakymu patvirtintą skirti priemonės veiklos srities paramos sumą, parama proporcingai mažinama visiems vienodą atrankos kriterijų balą surinkusiems tinkamiems gauti paramą pareiškėjams, kurių finansavimui trūksta lėšų. Proporcingas paramos mažinimas atliekamas, jeigu tinkamų finansuoti paramos paraiškų prašoma paramos suma mažinama ne daugiau kaip 50 proc.

XIII SKYRIUS

PARAMOS PARAIŠKŲ TVIRTINIMAS IR PARAMOS SUTARČIŲ SUDARYMAS

46. Pagal priemonės veiklos sritį, Agentūra, įvertinusi paramos paraiškas, parengia nustatytos formos paramos paraiškų vertinimo rezultatų suvestinę ir nustatytos formos atskirų paramos paraiškų vertinimo ataskaitas, kurias teikia Ministerijai.

47. Ministerijos sudarytas Projektų, finansuotinių pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, atrankos komitetas, kurio sudėtis patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. 3D-287 „Dėl Projektų, finansuotinių pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, atrankos komitetų sudarymo“ (toliau – PAK) svarsto projektus ir priima rekomendacinio pobūdžio sprendimą dėl finansuotinių ir (arba) nefinansuotinių projektų. Vadovaujantis PAK rekomendacijomis, galutinį sprendimą dėl paramos skyrimo ir (arba) neskyrimo priima ministras ar jo įgaliotas asmuo. Apie priimtą sprendimą Ministerija informuoja Agentūrą per 5 darbo dienas nuo jo priėmimo dienos.

48. Agentūra apie sprendimą dėl paramos skyrimo ar neskyrimo informuoja pareiškėjus paraiškoje nurodytu būdu ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo sprendimo gavimo dienos.

49. Gavusi iš Ministerijos sprendimą suteikti paramą, Agentūra, vadovaudamasi Administravimo taisyklių nustatyta tvarka, rengia paramos sutartį.

50. Pareiškėjas, pasirašęs paramos sutartį, šios sutarties įsigaliojimo dieną tampa paramos gavėju.

51. Paramos sutartis gali būti keičiama Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

XIV SKYRIUS MOKĖJIMO PRAŠYMO TEIKIMO, ADMINISTRAVIMO IR PARAMOS MOKĖJIMO TVARKA

52. Mokėjimo prašymus priima iš pareiškėjų ir registruoja Agentūros Kaimo plėtros ir žuvininkystės programų departamento teritoriniai paramos administravimo skyriai adresais, nurodytais interneto svetainėje www.nma.lt.

53. Mokėjimo prašymai teikiami ir vertinami Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

54. Kartu su mokėjimo prašymu yra pateikiami šių dokumentų originalai arba patvirtintos kopijos:

54.1. lauko dienų ir (arba) seminarų, ir (arba) kitų informavimo renginių dalyvių sąrašai (Taisyklių 2 priedas);

54.2. projekto išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentai;

54.3. pareiškėjo prisidėjimą savo lėšomis prie tinkamų finansuoti išlaidų (jei jis numatytas) ir (arba) kredito įstaigos suteiktos paskolos (jei numatyta paskola) patvirtinimo dokumentai.

55. Pareiškėjai, kurie perka parodomąjį bandymo įrengimo ir vykdymo, lauko dienos, seminaro, kitų informavimo renginių organizavimo paslaugas, papildomai pateikia šių paslaugų pirkimo sutartis, paslaugų atlikimo aktus, paslaugų pirkimo sąskaitas, banko sąskaitos išrašus ir kt.

56. Šiai priemonės veiklos sričiai taikomas išlaidų kompensavimo mokėjimo būdas arba išlaidų kompensavimo su avansu mokėjimo būdas.

57. Pagal patirtų išlaidų kompensavimo su avanso mokėjimu būdą, kai avansas nėra Europos Komisijai tinkamos deklaruoti išlaidos, avanso dydis paramos gavėjui negali būti didesnis nei 40 proc. paramos sumos.

58. Pasirašius paramos sutartį, paramos gavėjui gali būti mokamas paramos sutartyje nustatyto dydžio avansas. Avansas mokamas paramos gavėjui pateikus Agentūrai avanso mokėjimo prašymą.

59. Kai bendra pagal paramos gavėjo pateiktus mokėjimo prašymus kompensuota ir avansu paramos gavėjui sumokėta suma pasiekia projektui įgyvendinti skirtą paramos sumą, projekto įgyvendinimo išlaidos toliau nekompensuojamos.

60. Baigęs įgyvendinti projektą, paramos gavėjas pateikia Agentūrai galutinį mokėjimo prašymą, kuriame deklaruoja visas per laikotarpį nuo paskutinio mokėjimo prašymo patirtas ir apmokėtas tinkamas finansuoti išlaidas, bei galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą.

61. Agentūra, išnagrinėjusi galutinį mokėjimo prašymą, ir nustčiusi, kad paramos gavėjui buvo išmokėta didesnė paramos suma nei pripažinta tinkama finansuoti paramos lėšomis, vadovaudamasi paramos sutarties nuostatomis, pareikalauja paramos gavėjo grąžinti perviršinę sumą.

62. Paramos gavėjas gali teikti ne daugiau kaip šešis mokėjimo prašymus, neįskaitant avanso mokėjimo prašymo.

63. Paramos lėšos paramos gavėjui išmokamos Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka ir terminais.

XV SKYRIUS SANKCIJOS

64. Netinkamai įgyvendinančiam (įgyvendinusiam) projektą paramos gavėjui taikomos tokios sankcijos: paramos sumažinimas, paramos teikimo sustabdymas ir (arba) nutraukimas, sutarties nutraukimas ir (arba) reikalavimas grąžinti visą ar dalį sumokėtos paramos; apribojimas teikti paraiškas; kitos poveikio priemonės dėl su gauta arba prašoma parama susijusių įsipareigojimų nevykdymo ir (arba) nustatytų reikalavimų nesilaikymo.

65. Sankcijos netaikomos, jei nustatytų reikalavimų nesilaikoma dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių.

66. Detali sankcijų apskaičiavimo ir taikymo tvarka nustatyta Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodikoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. 3D-929 „Dėl Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodikos patvirtinimo“.

67. Priemonės veiklos sričiai netaikoma Galimai neteisėtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. 3D-889 „Dėl Galimai neteisėtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodikos patvirtinimo“.

68. Jeigu pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas, norėdamas gauti paramą, pateikė melagingą informaciją arba dėl aplaidumo nepateikė būtinos informacijos, parama visai neskiriama arba susigražinama visa jos suma. Tokiu atveju pareiškėjas netenka teisės kreiptis paramos pagal priemonę visus kalendorinius metus, kuriais nustatytas pažeidimas, ir kitus kalendorinius metus.

69. Priemonės veiklos sričiai taikomos specifinės sankcijos yra šios:

69.1. sutartis nutraukiama, jei per 3 mėn. nuo projekto įgyvendinimo pradžios suformuotos mažiau kaip 3 grupės.

69.2. paramos dalis neskiriama ir (arba) susigražinama, kai:

69.2.1. vieną kartą per metus projekto įgyvendinimo metu lektoriai nekėlė savo kvalifikacijos (sankcijos dydis – 0,025 proc. skirtos paramos sumos);

69.2.2. ŽMIKIS laiku nebuvo paskelbtas (ŽMIKIS neveikimo atveju – Agentūrai nenusiųsta informacija) ir (arba) Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūrai el. paštu ir Agentūrai el. paštu pmvi@nma.lt nepateiktas kito mėnesio organizuojamų lauko dienų ir (arba) seminarų, ir (arba) kitų informavimo renginių grafikas ir (arba) ŽMIKIS laiku nepaskelbti grafiko pasikeitimai (sankcijos dydis – 0,025 proc. skirtos paramos sumos);

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-631](#), 2018-09-06, paskelbta TAR 2018-09-07, i. k. 2018-14189

69.2.3. per 10 darbo dienų nuo lauko dienos ir (arba) seminaro, ir (arba) kito informavimo renginio pabaigos į ŽMIKIS nebuvo suvesti duomenys apie įvykusį renginį (sankcijos dydis – 0,025 proc. skirtos paramos sumos);

69.2.4. kiekvieno parodomojo bandymo baigtiniam technologiniam procesui ar produktui pristatyti projekto įgyvendinimo laikotarpiu suorganizuotos mažiau kaip keturios lauko dienos ir (arba) keturi seminarai (sankcijos dydis – 0,025 proc. skirtos paramos sumos);

69.2.5. kiekvieno parodomojo bandymo baigtiniam technologiniam procesui ar produktui pristatyti projekto įgyvendinimo laikotarpiu nesuorganizuota bent viena lauko diena ir (arba) seminaras žemės, maisto, miškų ūkio ar kaimo plėtros srities konsultantams, profesinių mokyklų ar kolegijų dėstytojams, įgyvendinantiems žemės, maisto, miškų ūkio ar kaimo plėtros srities formaliojo ir neformaliojo mokymo programas (sankcijos dydis – 0,025 proc. skirtos paramos sumos);

69.2.6. pareiškėjas nevykdė įsipareigojimo kiekvienais projekto įgyvendinimo metais parengti bent vieną lankstinuką ir (arba) bent vieną informacinį straipsnį, publikuojamą laikraštyje ir internete apie įgyvendinamą projektą, ir (arba) įgyvendinant parodomojo bandymo sklaidos priemones dalyvavo mažiau kaip 150 galutinių naudos gavėjų, kai skirta iki 75 000 Eur paramos suma ir parengti bent du lankstinukus ir (arba) bent du informacinius straipsnius, publikuojamus laikraštyje ir internete apie įgyvendinamą projektą, ir (arba) įgyvendinant parodomojo bandymo sklaidos priemones dalyvavo mažiau kaip 300 galutinių naudos gavėjų, kai skirta nuo 75 001 Eur iki 150 000 Eur paramos sumos (sankcijos dydis – 0,025 proc. skirtos paramos sumos);

69.2.7. projekto įgyvendinimo laikotarpiu nesuorganizuota viena baigiamoji konferencija projekto rezultatams pristatyti ir (arba) suorganizuotoje konferencijoje dalyvavo mažiau kaip 100 galutinių naudos gavėjų (sankcijos dydis – 0,025 proc. skirtos paramos sumos);

69.2.8. neišduotas bent vienas kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimas lauko dienos ir (arba) seminaro, ir (arba) kitų informavimo renginių dalyviams (sankcijos dydis – 0,025 proc. skirtos paramos sumos);

69.2.9. parodomąjį bandymo informavimo veiklos suorganizuotos mažiau apskričių, nei nurodyta paramos paraiškoje, jeigu už tai nebuvo gauta atrankos balų (sankcijos dydis – 0,025 proc. skirtos paramos sumos);

69.2.10. prisidėta savo lėšomis prie tinkamų finansuoti išlaidų (jei toks prisidėjimas numatytas) mažiau, nei nurodyta paramos paraiškoje, jeigu už tai nebuvo gauta atrankos balų (sankcijos dydis – 0,025 proc. skirtos paramos sumos);

69.2.11. pareiškėjas nevykdė įsipareigojimo projekto įgyvendinimo laikotarpiu ne rečiau kaip vieną kartą per ketvirtį nuo grupės veiklos plano pateikimo Agentūrai dienos suorganizuoti ne mažiau kaip po vieną kiekvienos grupės narių susitikimą (sankcijos dydis – 0,025 proc. skirtos paramos sumos);

69.2.12. neužtikrino, kad grupės nariai laikytųsi jiems keliamų reikalavimų (sankcijos dydis – 0,025 proc. skirtos paramos sumos);

69.2.13. pareiškėjas nevykdė įsipareigojimo kiekvienoje grupėje parodomąjį bandymą įdiegti ne mažiau kaip dviejuose skirtinguose grupės narių ūkiuose, žemės, maisto, miškų ūkio įmonėse ar kaimo vietovėje veikiančiose labai mažose, mažose ar vidutinėse įmonėse (sankcijos dydis – 0,025 proc. skirtos paramos sumos);

69.2.14. teikdamas mokėjimo prašymą, paramos gavėjas nepateikė Agentūrai vertinti įvykdytų prekių, paslaugų ar darbų pirkimo dokumentų. Tokiu atveju susigražinama tokia paramos dalis, už kurią paramos gavėjas nepateikė reikalingų dokumentų.

XVI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

70. Projektų įgyvendinimo priežiūra ir tikrinimas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

71. Apskundimo ir patikrų vietoje atlikimo tvarka nustatyta Administravimo taisyklėse.

72. Pasikeitus teisės aktų, reglamentuojančių paramos teikimą ir administravimą, nuostatoms, nuo pat jų įsigaliojimo dienos taikomi pasikeitusių teisės aktų reikalavimai, o pasikeitus šioms taisyklėms nauji reikalavimai nuo jų įsigaliojimo dienos taikomi vienodai visiems pareiškėjams, išskyrus atvejus, kai pakeitimo įsakyme numatyta kitaip.

Priedų pakeitimai:

1 priedo pakeitimas pagal 3D-631

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-631](#), 2018-09-06, paskelbta TAR 2018-09-07, i. k. 2018-14189

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-571](#), 2016-10-05, paskelbta TAR 2016-10-05, i. k. 2016-24581

Dėl žemės ūkio ministro 2016 m. kovo 4 d. įsakymo Nr. 3D-115 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Žinių perdavimas ir informavimo veikla“ veiklos srities „Parama parodomiesiems projektams ir informavimo veiklai“ įgyvendinimo taisyklių, taikomų nuo 2016 metų, patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-631](#), 2018-09-06, paskelbta TAR 2018-09-07, i. k. 2018-14189

Dėl žemės ūkio ministro 2016 m. kovo 4 d. įsakymo Nr. 3D-115 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Žinių perdavimas ir informavimo veikla“ veiklos srities „Parama parodomiesiems projektams ir informavimo veiklai“ įgyvendinimo taisyklių, taikomų nuo 2016 metų, patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-805](#), 2018-11-14, paskelbta TAR 2018-11-14, i. k. 2018-18398

Dėl žemės ūkio ministro 2016 m. kovo 4 d. įsakymo Nr. 3D-115 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Žinių perdavimas ir informavimo veikla“ veiklos srities „Parama parodomiesiems projektams ir informavimo veiklai“ įgyvendinimo taisyklių, taikomų nuo 2016 metų, patvirtinimo“ pakeitimo